

dels Statslaanefonden, dels Brandforsikringsfonden, Hypotekbanken med videre, ere alle gode og solide Foranstaltninger, som vi sikkert nødig ville have sat ud af Verden igen. Jeg tror derfor, den Tale om, at der skulde have været ført en uøkonomisk Statshusholdning i de 7 Aar, ikke har noget Holdepunkt i Virkeligheden.

Dernæst er det sagt, at Staten var daarligt stillet, vi var fattige og havde ikke Raad til at laane Penge, vi skulde passe paa ikke at gøre det. I det hele er der neppe noget, man hører saa ofte citeret om vort Land som det, at Danmark er et lidet, fattigt Land. Ja, lidet er det, men fattigt er det ikke. Der er ingen Grund for os til at gaa omkring og prædike for Folk, at vort Land er et fattigt Land. Vort Land er ingenlunde et fattigt Land, det er rigt udstyret af Naturen og et Land, hvor der kan leve mange, mange flere Mennesker, end der nu lever, naar blot de, der ere og ville komme, ville bruge deres Hænder og Evner i enhver Henseende. Vort Land er ikke fattigt, og vor Stat som saadan er heller ikke fattig. Vi ere ikke særlig daarligt stillede, naar vi sammenligne os med andre Lande. Jeg tror, det kan være ret nyttigt at sammenligne vor Stats økonomiske Stilling med andre Staters, og en Vejledning i den Henseende er en Sammenligning af Statsgælden i Danmark og i andre Lande. Her kommer jeg da atter til at nævne nogle Tal.

Omkring Begyndelsen af Aaret 1908 havde vort Land en Statsgæld paa 258 Mill. Kr. — jeg nævner kun runde Tal — Norge havde samtidig en Statsgæld paa 339 Mill. Kr., Sverige en Statsgæld paa 421 Mill. Kr., Finland 100 Mill. Kr., Storbritannien og Irland 14,046 Mill. Kr., Nederlandene 1,698 Mill. Kr., Belgien 2,365 Mill. Kr., Tyskland 14,906 Mill. Kr., Østerriq-Ungarn 11,368 Mill. Kr., Svejts 373 Mill. Kr. Man hører ofte Svejts anført som et Land, der ingen Statsgæld har, eller i alt Fald ikke saa stor en Statsgæld som Danmark, det er altsaa ikke Tilfældet; Svejts' Statsgæld er større end Danmarks. Frankrig har en Statsgæld paa 21,850 Mill. Kr., Italien 9,555 Mill. Kr., Spanien 6,810 Mill. Kr., Portugal 2,584 Mill. Kr., Rusland 16,557 Mill. Kr., Rumænien 1,033 Mill. Kr., Serbien 324 Mill. Kr., Bulgarien 250 Mill. Kr., Grækenland 523 Mill. Kr., Kreta — jeg tager ogsaa dette Land med, skønt det endnu ikke er en Stat — 3,83 Mill. Kr., Tyrkiet 2,155 Mill.

Kr. Det er en Række, som i al dens Nøgenhed giver et ikke daarligt Billede af den danske Stats Forhold. Der er ikke nogen Grund til at sige, at Danmark er særlig daarligt stillet, thi det er Danmark ingenlunde. Vi ere det heller ikke, naar vi tage Hensyn til Statens Aktiver. Den højtærede Finansminister mente i Gaar, at Statens Aktiver var beregnede til 654 Mill. Kr., medens vor Statsgæld i Øjeblikket er 255,9 Mill. Kr. eller saa omtrent, hvortil saa kommer de 40 Mill. Kr., hvis de vedtages, saa at det bliver op mod 300 Mill. Kr. Om denne Opgørelse af Statens Aktiver er der for øvrigt det at bemærke, at Vurderingen af en hel Del af Statens Ejendomme, Bygninger, Slotte er saa gammel som fra 1885, og en senere Vurdering, som ikke er tagen med i de sædvanlige Opgørelser, har givet et andet Resultat, saa at Aktiverne i Virkeligheden nu kunne opgøres til 698 Mill. Kr. Selv om man vil holde alle Slotte og slige Ting ude, som ikke give Indtægt, ville Aktiverne dog udgøre langt mere end Statsgælden, saa ogsaa henset hertil maa det siges, at Danmark ingenlunde er daarligt stillet.

Endelig nævnedes den højtærede Finansminister i Gaar vor Nationalformue og med Rette. Vor Nationalformue blev det Aar, da Skattekommissionen blev nedsat, opgjort til 7 à $7\frac{1}{4}$ Milliard Kr. Maa jeg parentetisk bemærke til den højtærede Finansminister, at det vist vilde være af Interesse, om man fik en periodisk Opgørelse af Nationalformuen. Til næste Aar er det 10 Aar siden, denne Opgørelse fandt Sted, og om Statistisk Bureau nu lod foranstalte en Opgørelse paa samme Grundlag, altsaa en Revision af den foreliggende, tror jeg, det vil kunne paaregne Bifald fra alle Sider. Altsaa i 1900 var vor Nationalformue omtrent $7\frac{1}{4}$ Milliard Kr. Vor Gæld til Udlandet, altsaa Nettogælden, opgøres for Tiden maaske lidt forskelligt, fordi den er vokset i de senere Aar, og man har ikke haft saa nøje Kontrol med de sidste Aar, men den opgøres til mellem 600 og 700 Mill. Kr. Man ser saaledes, at vor Status i Forhold til Nationalformuen ogsaa er god, derfor kan man sige, at der ikke er noget Holdepunkt i den ikke helt sjældne Fremstilling her hjemme af vort Land som et Land, der laaner og laaner, saa at vi pantsætte hele Landet. Den er ikke rigtig, og hvorfor saa anvende den? Hvis vi opnaa noget med det, er det kun at